

[Stegger Nielsen.]

erindre, at Statsseminariernes Undervisning er gratis. Det er derfor indlysende, at denne Vej til Forbedring af Økonomien ikke er farbar for de private Seminarier.

Derfor er dette Lovforslag, der tager Sigte paa at afbøde de økonomiske Vanskeligheder, som Udviklingen har medført for de private Seminarier, blevet fremsat. Disse Seminariers Ledere har været hørt, og Oplysninger er indhentet om samtlige Seminariers økonomiske Forhold, saa det er for saa vidt et betryggende Grundlag, Lovforslaget er udarbejdet paa.

Heller ikke jeg skal henfalde til en Gennemgang af Lovforslaget, det vilde kun blive Gentagelser, men jeg skal henholde mig til den højtærede Ministers Forelæggelsestale. Jeg konstaterer med Tilfredshed, at de private Øvelsesskolars Lærere nu foreslaas lønnet som Lærerne ved Statsseminarier. Det er en stor Forbedring, at Staten overtager hele Alderstillægget, saa at ældre, erfarne Lærere kan blive ved de private Seminarier.

Hvad angaar Bygningstilskuddet forstaar jeg det saaledes, at det nu beregnes ogsaa paa Grundlag af Vurdering af Inventar og Samlinger. Det er noget nyt og værdifuldt.

Hvad angaar Driftstilskuddet viser Bemærkningerne til Lovforslaget, at Statsseminariernes Udgifter taget som Gennemsnit har været stærkt voksende i Aarene fra 1930—31 til 1945—46 idet det fra 5 431 Kr. er steget til 16 147 Kr., hvilket i sig selv viser den uholdbare Tilstand. Vi er tilfredse med den Ændring, der er foretaget i det andet høje Ting med Hensyn til, at Driftstilskuddet skal ydes pr. Klasse i Henhold til den Skala, som for et Øjeblik siden blev nævnt af den højtærede Minister. Vi betragter det som en Forbedring.

Jeg forstaar det saaledes, at Forholdene vedrørende Pensionskassen for de private Seminarier vil blive ordnet senere, saa at dette Spørgsmaal løses under eet for alle herhenhørende Privatskoler.

Af Folketingsudvalgets Betænkning fremgaar, at man har været inde paa, at Tilskuddet til Eleverne paa de private Seminarier bør forøges meget betydeligt, hvis man skal gøre sig Haab om, at den paa Grund af den truende Lærermangel paakrævede forøgede Tilgang af Elever til Seminarierne skal finde Sted, og man har ogsaa været inde paa det Spørgsmaal, om Undervisningen paa Privatseminarierne ikke burde være gratis; man er dog ved Samraad med Ministeren kommet til Klarhed over, at der var visse Be-

tænkeligheder derved. Ministeren har imidlertid over for Udvalget udtalt, at han allerede i Aar vil arbejde for, at Elevtilskuddet forhøjes betydeligt, og at der af dette forlods afsættes en betragtelig Del til Betaling af Undervisningen for mindre velstillede Elever ved Privatseminarierne til Betaling af deres Skolepenge. Det takker jeg for. Jeg synes, det er en udmærket Udtalelse, der giver Løfte om en Udvikling i den rigtige Retning til Forbedring af Seminarierelevernes fremtidige Kaar paa de private Seminarier.

Jeg skal saa slutte med at sige, at den Merudgift, som dette Lovforslag vil afstedkomme for Statskassen, en ikke ringe Udgift, som vel endda ikke fuldt ud dækker, hvad de private Seminarier har ønsket, finder jeg vel anvendt til dette Formaal. Det er Penge, der paa en rimelig Maade sikrer vore dygtige Privatseminariers fremtidige Drift. De yder en Indsats for Læreruddannelsen, jævnsides med Statsseminariernes, og kan ikke undværes. Vi hilser fra vort Partis Side med Glæde, at denne nødvendige og værdifulde Gerning fremtidig i Kraft af dette Lovforslags Vedtagelse vil kunne øves uden noget økonomisk Tryk.

Jeg anbefaler med disse Bemærkninger paa mit Partis Vegne Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.

P. A. Poulsen: Naar man som jeg har haft Lejlighed til at sidde i Bestyrelsen for et privat Seminarium i en Aarrække, har man jo haft rig Lejlighed til at følge et saadant Seminariums økonomiske Forhold baade i gode og daarlige Tider.

Jeg kan fuldt ud underskrive, hvad der ogsaa er fremført fra anden Side, at Tilskudsloven af 1928 var en god Lov for de private Seminarier. Den Tilskudsordning, som da gennemførtes, satte Privatseminarierne i Stand til i det væsentlige at holde sig paa Højde med Statsseminarierne. Man kunde give Lærerpersonalet en passende Løn, ligesom Driftsudgifter, Forrentning og Bygningernes Vedligeholdelse ved Statstilskuddets Størrelse og Omfang blev gjort overkommelige. Saa kom imidlertid Seminarieloven af 1930, hvis Ikrafttræden bevirkede, at Privatseminariernes økonomiske Grundlag alvorlig forrykkedes, idet Udgifterne forøgedes stærkt. Selv om man fik Statstilskuddet forhøjet paa visse Omraader og fik flere Elevpenge, blev Slutresultatet dog, at man begyndte at mærke et økonomisk Tryk, om end der blev sparet, hvor der kunde spares; og udvist stor Forsigtighed, naar det gjaldt Udvidelser og Nyanskaffelser. Dertil kom senere, at Maksimumsantallet af Elever pr.